

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

จากการศึกษาเรื่องความต้องการของเกษตรกร ในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน ภูมิศึกษาดำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 13 หมู่บ้านในตำบลแม่นะ จำนวน 400 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งแยกการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนที่ ภาครัฐแนะนำให้เกษตรกร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับความต้องการของเกษตรกรในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร

4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสภาพส่วนบุคคลของ เกษตรกร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนได้ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	191	47.75
ชาย	209	52.25

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ไม่เกิน 35 ปี	81	20.25
36 – 40 ปี	93	23.25
41 – 45 ปี	88	22.00
46 – 50 ปี	71	17.75
มากกว่า 50 ปี	67	16.75
$\bar{X} = 42.79$ S.D. = 7.50 Min – Max = 29 – 69		
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	7	1.75
ประถมศึกษาปีที่ 4	101	25.25
ประถมศึกษาปีที่ 6	147	36.75
มัธยมศึกษาตอนต้น	104	26.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	16	4.00
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	10	2.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	5	1.25
ปริญญาตรี	10	2.50
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1-2 คน	14	3.50
3-4 คน	127	31.75
5-6 คน	216	54.00
มากกว่า 6 คน	43	10.75
$\bar{X} = 5.00$ S.D. = 1.33 Min – Max = 2 – 10		

จากตารางที่ 2 พบว่า

4.1.1 เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง เกษตรกรส่วนมากเป็น เพศชาย มากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.25 เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 47.75

4.1.2 อายุเกษตรกรส่วนมากอยู่ระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.25 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.00 อายุไม่เกิน 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.25 อายุระหว่าง 46 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.75 และอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.75 โดยส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 42.79 ปี อายุต่ำสุด 29 ปี และอายุสูงสุด 69 ปี

4.1.3 เกษตรกรส่วนมากจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.75 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 26.00 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 25.25 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 4.00 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.50 ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 1.75 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 1.25

4.1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มีสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมาจำนวน 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 จำนวนมากกว่า 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และจำนวน 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน จำนวนต่ำสุด 2 คน และสูงสุด 10 คน

4.2 ลักษณะด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาลักษณะด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ประกอบด้วย รายได้ต่อปี จำนวนแรงงานในครัวเรือน ระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเกษตร กรรมสิทธิ์ที่ดิน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร การใช้ที่ดินประกอบอาชีพ ปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด การแปรรูปผลผลิต และจำหน่ายผลผลิต ได้ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ

ลักษณะเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อปี		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	27	6.75
50,001-100,000 บาท	161	40.25
100,001-150,000 บาท	140	35.00
มากกว่า 150,000 บาท	72	18.00
$\bar{X} = 102,625$ S.D. = 5,127.65 Min – Max = 29,000 – 450,000		
จำนวนแรงงานในครัวเรือน		
1-2 คน	115	28.75
3-4 คน	233	58.25
5-6 คน	48	12.00
มากกว่า 6 คน	4	1.00
$\bar{X} = 3.29$ S.D. = 1.12 Min – Max = 1 – 7		
ระยะเวลาในการประกอบอาชีพทางการเกษตร		
ต่ำกว่า 5 ปี	35	8.75
5 – 10 ปี	73	18.25
11 – 20 ปี	169	42.25
สูงกว่า 20 ปี	123	30.75
$\bar{X} = 14.29$ S.D. = 3.72 Min – Max = 1 – 40		
กรรมสิทธิ์ในที่ดิน		
เป็นของตนเอง	280	70.00
ไม่เป็นของตนเอง	120	30.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร		
ต่ำกว่า 10 ไร่	181	45.25
10-20 ไร่	98	24.50
21-30 ไร่	99	24.75
มากกว่า 30 ไร่	22	5.50
$\bar{X} = 13.90$ S.D. = 3.67 Min – Max = 1 – 37		
การใช้ที่ดินประกอบอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ใช้ที่ดิน-ทำนา	129	32.25
ใช้ที่ดิน-ทำไร่	315	78.75
ใช้ที่ดิน-ทำสวน	295	73.75
ใช้ที่ดิน-เลี้ยงสัตว์	96	24.00
ปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด		
น้อยกว่าความต้องการของตลาด	78	19.50
เพียงพอับความต้องการของตลาด	267	66.75
มากกว่าความต้องการของตลาด	55	13.75
การแปรรูปผลผลิต		
ไม่แปรรูป	246	61.50
แปรรูป	154	38.50
ประเภทการแปรรูป		
ลูกชิด	35	22.73
ใบเมี่ยง	27	17.53
กระเทียมดอง	22	14.29
ผลไม้ดอง	19	12.34
ลำไยอบแห้ง	19	12.34

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำพริกตาแดง	13	8.44
น้ำพริกตาบ	11	7.15
แคบหมู	5	3.25
การจำหน่ายผลผลิตที่แปรรูป		
ขายได้น้อย	231	57.75
ขายได้พอสมควร	124	31.00
ขายได้มาก	45	11.25

จากตารางที่ 3 พบว่า 4.2.1 รายได้ต่อปี ของเกษตรกรส่วนมากอยู่ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 40.25 รองลงมารายได้อยู่ระหว่าง 100,001 – 150,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 35.00 รายได้มากกว่า 150,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.00 และรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 6.75 โดยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 102,625 บาท

4.2.2 แรงงานในครัวเรือนส่วนมากมีจำนวน 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 รองลงมาจำนวน 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 จำนวน 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และจำนวนมากกว่า 6 คนคิดเป็นร้อยละ 1.00 จำนวนแรงงานเฉลี่ย 3.29 คนต่อครัวเรือน จำนวนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 7 คน

4.2.3 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพทางการเกษตรส่วนมากของเกษตรกรอยู่ระหว่าง 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.25 รองลงมาเป็นระยะเวลาสูงกว่า 20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 30.75 ระยะเวลาระหว่าง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.25 และระยะเวลาดำเนินการต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.75 โดยส่วนใหญ่ระยะเวลาประกอบอาชีพเฉลี่ย 14.29 ปี

4.2.4 เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 30.00

4.2.5 เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรส่วนมากต่ำกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.25 รองลงมาพื้นที่ 21 – 30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.75 พื้นที่ 10 – 20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.50 และมากกว่า 30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.50 โดยส่วนใหญ่เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 13.90 ไร่

4.2.6 การใช้ที่ดินในการประกอบอาชีพทำไร่เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 78.75 รองลงมาใช้ที่ดินในการทำสวน คิดเป็นร้อยละ 73.75 ใช้ที่ดินในการทำนา คิดเป็นร้อยละ 32.25 และใช้ที่ดินเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 24.00

4.2.7 ปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดส่วนมากเพียงพอกับความต้องการของตลาด คิดเป็นร้อยละ 66.75 รองลงมามีปริมาณที่ออกสู่ตลาดน้อยกว่าความต้องการของตลาด คิดเป็นร้อยละ 19.50 และมีปริมาณที่ออกสู่ตลาดมากกว่าความต้องการของตลาดคิดเป็นร้อยละ 13.75

4.2.8 เกษตรกรส่วนมากไม่มีการแปรรูปผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 61.50 และมีการแปรรูปผลผลิตของเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 38.50 ประเภทการแปรรูป ได้แก่ ลูกชิด คิดเป็นร้อยละ 22.73 รองลงมา คือใบเมี่ยง คิดเป็นร้อยละ 17.53 กระเทียมดอง คิดเป็นร้อยละ 14.29 ลำไยอบแห้ง/ผลไม้ดอง คิดเป็นร้อยละ 12.34 น้ำพริกตาแดง คิดเป็นร้อยละ 8.44 น้ำพริกlaub คิดเป็นร้อยละ 7.15 แคลหมู คิดเป็นร้อยละ 3.25 และพริกแกง คิดเป็นร้อยละ 1.95

4.2.9 การจำหน่ายผลผลิตที่แปรรูปส่วนมากขายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 57.75 รองลงมาขายได้พอสมควร คิดเป็นร้อยละ 31.00 และขายได้มาก คิดเป็นร้อยละ 11.25

4.3 ลักษณะสังคมของเกษตรกร

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษา ลักษณะด้านสังคมของเกษตรกร ประกอบด้วย การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในท้องถิ่น กลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก การส่งเสริมอาชีพจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมอาชีพ ได้ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามลักษณะสังคม

ลักษณะสังคม	จำนวน	ร้อยละ
การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในท้องถิ่น		
ไม่เป็น	205	51.25
เป็น	195	48.75
กลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก		
จักรสาน	92	47.18
แปรรูปผลไม้	43	22.05
แปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	29	14.87

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะสังคม	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปลูกส้มโอ	10	5.13
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	5	2.56
ชมรมผู้ปลูกกระเทียม	4	2.05
ผู้ปลูกลำไย	2	1.03
แปรรูปผักผลไม้	2	1.03
แปรรูปอาหาร	2	1.03
การเกษตร	1	0.51
ชาวนา	1	0.51
อนุรักษ์ธรรมชาติ	1	0.51
อบจ. แก้วไขความยากจน	1	0.51
การส่งเสริมอาชีพจากหน่วยงานภาครัฐ		
ไม่มี	328	82.00
มี	72	18.00
หน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมอาชีพ		
องค์การบริหารส่วนตำบล	30	41.67
กรมวิชาการเกษตร	25	34.72
สหกรณ์การเกษตร	16	22.22
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	1	1.39

จากตารางที่ 4 พบว่า

4.3.1 การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นส่วนมากไม่เป็นสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 51.25 และเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 48.75 ได้แก่ กลุ่มจักรสาน เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 47.18 รองลงมาคือกลุ่มแปรรูปผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 22.05 กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 14.87 กลุ่มผู้ปลูกส้มโอ คิดเป็นร้อยละ 5.13 กลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 2.56 กลุ่มชมรมผู้ปลูกกระเทียม คิดเป็นร้อยละ 2.05 กลุ่มทำไร่ไถนา กลุ่มผู้ปลูกลำไย กลุ่มแปรรูปผักผลไม้ กลุ่มแปรรูปอาหาร คิดเป็นร้อยละ 1.03 และกลุ่มการเกษตร กลุ่มชาวนา กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มอบจ. แก้วไขความยากจน คิดเป็นร้อยละ 0.5

4.3.2 เกษตรกรส่วนมากไม่ได้รับการส่งเสริมอาชีพจากหน่วยงานของภาครัฐ

คิดเป็นร้อยละ 82.00 และมีการส่งเสริมอาชีพจากภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 18.00 หน่วยงานที่เข้ามาช่วยส่งเสริมอาชีพได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาเป็นกรมวิชาการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 34.72 สหกรณ์การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 22.22 และธนาคารการเกษตรและสหกรณ์คิดเป็นร้อยละ 1.39

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนที่ภาครัฐแนะนำให้เกษตรกร

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาลักษณะความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนที่ภาครัฐแนะนำให้เกษตรกร โดยการให้ความสำคัญและไม่สำคัญกับเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน ดังข้อมูลนี้

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน	สำคัญ		ไม่สำคัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วิสาหกิจชุมชนเป็นการดำเนินธุรกิจต่างๆ เพื่อธุรกิจในชุมชนเพื่อให้ครอบครัวพึ่งตนเองได้	383	95.75	17	4.25
2. วิสาหกิจชุมชนเป็นการนำผลิตผลการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นเข้าสู่ตลาดผู้บริโภค	391	97.75	9	2.25
3. วิสาหกิจชุมชนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน	369	92.25	31	7.75
4. วิสาหกิจชุมชนช่วยสร้างอาชีพและรายได้บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองของชุมชน	385	96.25	15	3.75
5. วิสาหกิจชุมชนช่วยในการส่งเสริมให้ชุมชนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและคำนึงถึงคนในรุ่นต่อไป	383	95.75	17	4.25
6. วิสาหกิจชุมชนมีระบบในการจัดการที่ชัดเจน แยกแยะได้ว่าอะไรทำเพื่อกินเพื่อใช้และอะไรที่เหลือกินเหลือใช้จะนำไปแปรรูป	394	98.50	6	1.50

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน	สำคัญ		ไม่สำคัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. วิสาหกิจชุมชนมีระบบในการจัดการที่ชัดเจนสามารถสำรวจความต้องการของตลาดมาแนะนำกับชุมชนเพื่อให้ผลิตและจำหน่ายสินค้าที่แปรรูปได้	394	98.50	6	1.50
8. วิสาหกิจชุมชนช่วยให้ชุมชนมีแผนการจัดการทุนของชุมชนอย่างเป็นระบบขึ้น	392	98.00	8	2.00
9. วิสาหกิจชุมชนช่วยในการมองหาจุดแข็ง (มูลค่าเพิ่ม) ใน เรื่องของป่า ดิน น้ำ และธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อปรับให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	387	96.75	13	3.25
10. วิสาหกิจชุมชนช่วยค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ความรู้สมุนไพรความรู้ในการทำเครื่องจักสาน สามารถนำมาประยุกต์สร้างสรรค์งานใหม่ๆ ที่มีคุณค่าและเพิ่มมูลค่า	396	99.00	4	1.00

จากตารางที่ 5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน พบว่า

จากคำถามข้อที่ 1 วิสาหกิจชุมชนเป็นการดำเนินธุรกิจต่างๆ เพื่อธุรกิจชุมชนเพื่อให้ครอบครัวพึ่งตนเองได้ พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 95.75 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 4.25

จากคำถามข้อที่ 2 วิสาหกิจชุมชนเป็นการนำผลิตผลการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เข้าสู่ตลาดผู้บริโภค พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 97.75 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 2.25

จากคำถามข้อที่ 3 วิสาหกิจชุมชนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 92.25 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 7.75

จากคำถามข้อที่ 4 วิสาหกิจชุมชนช่วยสร้างอาชีพและรายได้บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองของชุมชน พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 96.25 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 3.75

จากคำถามข้อที่ 5 วิสาหกิจชุมชนช่วยในการส่งเสริมให้ชุมชนใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่าและคำนึงถึงคนในรุ่นต่อไป พบว่า เกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 95.75 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 4.25

จากคำถามข้อที่ 6 วิสาหกิจชุมชนมีระบบในการจัดการที่ชัดเจน แยกแยะได้ว่าอะไร ทำเพื่อกินเพื่อใช้และอะไรที่เหลือกินเหลือใช้จะนำไปแปรรูป พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 98.50 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 1.50

จากคำถามข้อที่ 7 วิสาหกิจชุมชนมีระบบในการจัดการที่ชัดเจน สามารถสำรวจ ความต้องการของตลาดมาแนะนำกับชุมชนเพื่อให้ผลิตและจำหน่ายสินค้าที่แปรรูปได้ พบว่า เกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 98.50 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 1.50

จากคำถามข้อที่ 8 วิสาหกิจชุมชนช่วยให้ชุมชนมีแผนการจัดการทุนของชุมชนอย่างเป็นระบบขึ้น พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 98.00 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 2.00

จากคำถามข้อที่ 9 วิสาหกิจชุมชนช่วยในการมองหาจุดแข็ง (มูลค่าเพิ่ม) ในเรื่องของป่า ดิน น้ำ และธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อปรับให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 96.75 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 3.25

จากคำถามข้อที่ 10 วิสาหกิจชุมชนช่วยค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ความรู้ สมุนไพรความรู้ในการทำเครื่องจักสาน สามารถนำมาประยุกต์สร้างสรรสร้างงานใหม่ๆ ที่มีคุณค่า และเพิ่มมูลค่าได้ พบว่าเกษตรกรส่วนมากตอบ “สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 99.00 และตอบ “ไม่สำคัญ” คิดเป็นร้อยละ 1.00

จากการศึกษาได้จัดกลุ่มเกษตรกรผู้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน ออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

เกษตรกรตอบ “สำคัญ” ไม่เกิน 3 ข้อ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนน้อย
เกษตรกรตอบ “สำคัญ” 4 - 6 ข้อ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนปานกลาง
เกษตรกรตอบ “สำคัญ” 7 ข้อขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนมาก

โดยคำถามทั้ง 10 ข้อ เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้น้อย (ตอบสำคัญไม่เกิน 3 ข้อ)	11	2.75
ความรู้ปานกลาง (ตอบสำคัญ 4 – 6 ข้อ)	29	7.25
ความรู้มาก (ตอบสำคัญ 7 ข้อขึ้นไป)	360	90.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนที่ภาครัฐแนะนำ ในอยู่ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนอยู่ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.25 และมีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนอยู่ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.75

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความต้องการของเกษตรกรในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษา ระดับความต้องการของเกษตรกร ในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน โดยแบ่งตามลักษณะความต้องการจริงของเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน

ระดับความต้องการของเกษตรกร ในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน		ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
1.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนทำประโยชน์ต่อเศรษฐกิจให้แก่ท่านเพียงใด	4.10	0.45	มาก
2.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยแก้ปัญหาปากท้องของครอบครัวท่านเพียงใด	4.17	0.54	มาก
3.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนทำให้คนที่ว่างงานนั้นได้มีงานทำเพียงใด	4.21	0.55	มากที่สุด
4.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยวางแผนเพื่อแก้ปัญหาเรื่องเงินลงทุนเพียงใด	4.19	0.55	มาก
5.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยให้มีร้านค้าชุมชนและตลาดนัดชุมชน	4.16	0.57	มาก
6.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มอาชีพและนำสินค้าไปจำหน่ายนอกสถานที่เพียงใด	4.25	0.56	มากที่สุด
7.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนสนับสนุนช่วยเหลือในการซื้อสินค้าชุมชนเพียงใด	4.23	0.55	มากที่สุด
8.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนสร้างเครือข่ายสินค้าชุมชนภายในและภายนอกชุมชน	4.22	0.56	มากที่สุด
9.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการผลิตสินค้าเพื่อบริโภคและจำหน่ายเอง	4.22	0.52	มากที่สุด
10.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	4.20	0.52	มากที่สุด
11.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยเรื่องกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ จัดทุนหมุนเวียนให้ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.22	0.54	มากที่สุด
12.	ท่านต้องการให้วิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นในหมู่บ้านของท่านเพียงใด	4.23	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.29	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 7 จากการศึกษาพบว่า ระดับความต้องการของเกษตรกรในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เป็นดังนี้ เกษตรกรมีความต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มอาชีพ และนำสินค้าไปจำหน่ายนอกสถานที่ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.25) รองลงมา เกษตรกรมีความต้องการให้วิสาหกิจชุมชนสนับสนุนช่วยเหลือในการซื้อสินค้าชุมชนระดับมากที่สุด / เกษตรกรมีความต้องการให้วิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นในหมู่บ้านระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.23) และเกษตรกรมีความต้องการให้วิสาหกิจชุมชนสร้างเครือข่ายสินค้าชุมชนภายในและภายนอกชุมชนระดับมากที่สุด / เกษตรกรมีความต้องการให้วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการผลิตสินค้าเพื่อบริโภคและจำหน่ายเองระดับมากที่สุด / เกษตรกรมีความต้องการให้วิสาหกิจชุมชนช่วยเรื่องกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ จัดทุนหมุนเวียนให้ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.22) ตามลำดับ

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรมีความต้องการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด และหลากหลายความต้องการในเรื่องต่างๆ เช่น ต้องการรวมกลุ่มอาชีพจะได้นำสินค้าไปจำหน่ายนอกสถานที่ ต้องการสนับสนุนช่วยเหลือในการซื้อสินค้าชุมชน และ ต้องการสร้างเครือข่ายสินค้าชุมชนภายในและภายนอกชุมชน ทำให้เห็นว่า วิสาหกิจชุมชนสามารถที่จะปรับเปลี่ยนตามความต้องการและความเหมาะสมในแต่ละชุมชนที่เกษตรกรอาศัยอยู่

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

จากการสอบถามความคิดเห็นของเกษตรกร ในเรื่องชุมชนของตนมีความเหมาะสมในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนหรือไม่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ชุมชนของตนเองมีความเหมาะสม ในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน และมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนดังนี้

1. เกษตรกรมีข้อเสนอแนะโดยต้องการให้ผู้นำชุมชนเชิญประชุมและ อธิบายวิธีการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนโดยละเอียด
2. เกษตรกรมีข้อเสนอแนะโดยต้องการให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่สนใจในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน